

UZASADNIENIE

Przedstawiany projekt ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury jest konsekwencją przyjęcia przez Radę Ministrów Programu Przygotowania do Członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej i w efekcie konieczności stworzenia ram prawnych do powołania instytucji, która przejmie działalność szkoleniową resortu. Kwestie wprowadzenia jak najwyższych standardów kształcenia sędziów, prokuratorów i innych pracowników wymiaru sprawiedliwości, a przede wszystkim ich ujednoczenie w skali całego kraju, były wielokrotnie poruszane podczas omawiania rozdziału negocjacyjnego „Wymiar Sprawiedliwości i Sprawy Wewnętrzne”, w trakcie procesu negocjacji przedakcesyjnych.

Wskazane w Programie Przygotowania do Członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej zadanie Ministra Sprawiedliwości, polegające na wykonaniu prac analitycznych nad zmianą modelu kształcenia sędziów i prokuratorów stało się podstawą powołania w sierpniu 2002 r. w Ministerstwie Sprawiedliwości zespołu, mającego na celu stworzenie koncepcji ujednoczenia systemu kształcenia aplikantów oraz sędziów i prokuratorów, a także innych pracowników wymiaru sprawiedliwości. Podczas prac tego zespołu została opracowana Koncepcja kierunków zmian systemu szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości, zaakceptowana przez Ministra Sprawiedliwości, w dniu 31 sierpnia 2002 r. W wyniku realizacji tej koncepcji powołano Departament – Centrum Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości, który przejął rolę koordynatora szkoleń w skali całego kraju, zarówno w ramach aplikacji, jak i szkolenia ustawicznego. Departament ten przejął również prace analityczne zmierzające do pełnej realizacji zadania przyjętego w Programie Przygotowania do Członkostwa.

Ponadto prawo sędziów do podnoszenia na koszt państwa kwalifikacji zawodowych jest zagwarantowane Europejską Kartą o statusie sędziego.

Zadania wskazane w Programie Przygotowania do Członkostwa oraz Koncepcji kierunków zmian, zostały następnie skonkretyzowane w pkt II.5. Zadań strategicznych Ministerstwa Sprawiedliwości, które przewidywały opracowanie

koncepcji centralnego szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości z powołaniem jednostki organizacyjnej Ministerstwa Sprawiedliwości, której zadaniem byłoby przeprowadzanie szkoleń oraz innych form doskonalenia zawodowego sędziów, prokuratorów, asesorów sądowych i prokuratorskich, asystentów sędziów i referendarzy. W celu stworzenia ram prawnych, które umożliwiłyby powołanie omawianej instytucji, opracowany został niniejszy projekt ustawy.

Zakłada się, że Krajowe Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury będzie podlegać Ministrowi Sprawiedliwości, który jest również dysponentem części budżetu, z którego byłaby finansowana jego działalność. Działalność instytucji miałaby polegać na przygotowywaniu programów i przeprowadzaniu szkoleń zawodowych i innych form doskonalenia zawodowego sędziów, prokuratorów, asesorów sądowych i prokuratorskich, asystentów sędziów, a także referendarzy sądowych, w tym również w ramach współpracy międzynarodowej. W Krajowym Centrum byłiby szkoleni także prowadzący zajęcia seminaryjne dla aplikantów sądowych i prokuratorskich, co służyć ma zapewnieniu ujednoliconego, merytorycznie maksymalnie wysokiego poziomu tych zajęć, realizowanych aktualnie (wobec bardzo dużej liczby wspomnianych aplikantów w skali kraju) w ośrodkach szkolenia, w wyznaczonych przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego sądach oraz prokuraturach apelacyjnych i okręgowych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt ustawy

Projekt ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury obejmuje grupy zawodowe: sędziów i prokuratorów, asesorów sądowych i prokuratorów, asystentów sędziów, a także referendarzy sądowych.

Dotychczas problematyka szkolenia ustawicznego powyższych grup zawodowych nie miała kompleksowego uregulowania, efektem czego nie funkcjonował w naszym kraju ujednolicony, profesjonalny tego rodzaju system zapewniający maksymalnie efektywne ich kształcenie ustawiczne.

2. Konsultacje społeczne

Założenia reformy zmian systemu doskonalenia zawodowego kadr wymiaru sprawiedliwości były szeroko dyskutowane. W trybie roboczym planowane zmiany omawiane były podczas dwóch konferencji z kierownikami szkolenia w sądach apelacyjnych i okręgowych oraz prokuraturach apelacyjnych i okręgowych, które były organizowane w grudniu 2002 r., listopadzie 2003 r. oraz w dniach 2-4 czerwca 2004 r.

Projekt reformy skonsultowano z: wszystkimi Sądami Apelacyjnymi, Prokuraturami Apelacyjnymi, Krajową Radą Sądownictwa, Stowarzyszeniem Sędziów Polskich „Iustitia”, Stowarzyszeniem Prokuratorów RP i z Radą Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, zyskując akceptację projektu utworzenia Krajowego Centrum.

3. Wpływ na sektor finansów publicznych

Koszty bieżącej działalności planowanej instytucji szacuje się na 1 500 000 zł w skali roku, w tym koszty samej działalności szkoleniowej łącznie rocznie – ok. 700 000 zł.

Koszty wynagrodzeń osób zatrudnionych na stałe wyniosłyby wraz z pochodnymi rocznie 2 260 000 zł (przy założeniu docelowego zatrudnienia na stałe 39 osób).

Planowane wydatki związane z utworzeniem i funkcjonowaniem Krajowego Centrum będą pokrywane ze środków budżetowych, których dysponentem jest Minister Sprawiedliwości.

Wymienione wyżej koszty działalności szkoleniowej są aktualnie ponoszone zarówno przez Ministerstwo Sprawiedliwości, jak i sądy oraz prokuratury, stąd ta sfera funkcjonowania Krajowego Centrum nie będzie powodowała zwiększenia wydatków ponoszonych przez resort na wspomniany cel – np. w 2004 r. na szkolenie i doskonalenie zawodowe wspomnianych wyżej grup zawodowych w budżecie Ministerstwa Sprawiedliwości wydzielona została łączna kwota 3 200 000 zł (w tym 2 000 000 zł w części 15-01 – sądy oraz 1 200 000 w rozdz. 75501 § 4300 – centralne jednostki wymiaru sprawiedliwości prokuratury), a więc bardzo zbliżona do prognozowanych wyżej łącznych kosztów funkcjonowania Krajowego Centrum.

Sądy i prokuratury pokrywać będą nadal z własnych środków koszty uczestnictwa sędziów, referendarzy, prokuratorów i innych pracowników delegowanych na szkolenia i inne formy ich doskonalenia zawodowego organizowane przez Krajowe Centrum.

W dalszej perspektywie skupienie działalności szkoleniowej w jednej instytucji doprowadzi do racjonalizacji wydatków tego rodzaju. Uporządkowanie i stworzenie corocznego planu szkoleń będzie bowiem wpływało na eliminację ewentualnej przypadkowości w wydatkach czynionych na ten cel, w skali całego resortu.

4. Wpływ na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki oraz rozwój regionalny

Projekt ustawy ma wpływ na rynek pracy. Przede wszystkim powołana zostanie odrębna, samodzielna struktura, która powinna zostać zaopatrzona w niezbędny zespół pracowników wszystkich szczebli – od personelu gospodarczego, administracyjnego do obsługi merytorycznej.

Natomiast wejście w życie projektu nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz rozwój regionalny.

Materia uregulowana niniejszym projektem ustawy nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.